

## ***Du dešimtmečiai žemėtvarkos reformų sodininkų bendrijoms paliko tik taborų statusą.***

Seimui 2012-07-13 priėmus Sodininkų Bendrijų įstatymo pataisas, suteikiančias galimybę sodininkų bendrijų vidaus kelius perduoti savivaldybėms, sodiečiai pradėjo ruošti šiam procesui. Per pusmetį Kauno susivienijimas „Sodai“ vienijantis 164 sodininkų bendrijų, spėjo surinkti duomenis ne iš visų Kauno rajono sodininkų bendrijų. Tačiau jie jau turėtų sudominti savivaldybę. Preliminariais duomenimis, 81 neaiškų teisinį statusą šiandien turinčioje sodininkų bendrijoje, 1430 sklypų nuolatinai gyvena 3552 piliečiai. Iš jų 1656 deklaravę gyvenamąją vietą. Augančių šiuose taboruose vaikų skaičius jau pasiekė 716. Surinkus duomenis iš visų bendrijų skaičiai ko gero padvigubės. Apgailėtina, bet savivaldybė nesileidžia į kalbas dėl pagalbos prižiūrint vidaus kelius ne tik šiems gyventojams, bet ir verčia sodininkų bendrijas subsidijuoti savivaldybių priedermę remontuoti kelius, užtikrinant pravažiavimą daugybei mūsų teritorijose gyvenančių nuolatinių senųjų gyventojų privačiose gyvenamosios paskirties sodybose, kurie niekad nebuvo bendrijų nariai. Mūsų vidaus keliais naudojasi miškininkai ir daugelis kitų. Kol kas de facto, nuolat gyvenantys bendrijose, kaip ir visi piliečiai, moka mokesčius į savivaldybių biudžetą, bet savivaldybėms patogiau laikyti juos teturinčius užribio arba aiškiau taborų gyventojų statusą ir, tuo motyvuojant, teikti tik mokesčių surinkimo iš jų paslaugas. Svarstant kaip pradėti organizuoti kelių perdavimo procesą, pradėjo aiškėti žemėtvarkos grimasos tvarkant sodininkų bendrijų žemėtvarkos planus.

Įdomumo dėlei, būtina atkreipti visų dėmesį į vieną praeities smulkmeną. Sovietinėje sistemoje, iš kurios mes atėjome, buvo vienas Tarpmiestinis Techninis Inventorizacijos ir Registracijos Biuras, kuriame visi mūsų planai buvo registruojami už nepilnus 4 rublius Valstybinėje žemės naudojimų registracijos knygoje. Išduoti Žemės Naudojimo Teisės aktai su juose nubrėžtuoju planu ir ribų aprašymu suteikė žemę bendrijoms nuolatiniam neribotam naudojimui. Biuras neribotą laiką savo archyvuose saugojo visus žemėtvarkos planus, tame tarpe ir sodininkų bendrijoms skirtų plotų tikslias koordinatas. Nebuvo nei vieno atvejo, kad šias ribas reiktų permatuoti ar „tikslinti“.

Tarybiniais laikais valstybinis inventorizavimo ir registravimo biuras kaupdavo duomenis apie juridinius sklypų plotus. Juridiniai plotai nurodyti sodininkų bendrijos narių nuosavybės dokumentuose t.y. SB bendrajame plane (genplane) bei žemės sklypo privatizacijos schemoje. Sodininkų bendrijų bendrieji planai būdavo parengti susiejant jų sprendinius su geodeziniu, kartografiniu pagrindu. Tokiu būdu valstybinio inventorizavimo ir registravimo biuro archyvuose turi išlikti susiejimo duomenys, kurių pagalba matininkas galėtų atstatyti ir įgyvendinti bendrojo plano projektinius sprendinius vietovėje. Viešai šie sąsajos duomenys nėra prieinami ir šalyje nėra teisėto šių duomenų tiekėjo. Teisės aktai nenumato prievolės nei

sodininkų bendrijoms, nei matininkui pateikti visus reikalingus duomenis, kurie reikalingi kadastriniams matavimams atlikti.

Idealiu atveju, turint visus aukščiau minimus pradinis duomenis bei realizuojant projektinius sprendinius vietovėje, matininkas galėtų apskaičiuoti projektinių sprendinių įgyvendinimo paklaidas. Remiantis skaičiavimo ir matavimo rezultatais, atsirastų galimybė įvertinti, ar sodininkų bendrijų plano ir jo įgyvendinimo sprendiniai atitinka vietovę.

Šiandienai, neturint aukščiau minimų duomenų, kadastriniai matavimai yra atliekami tiesiog užfiksuojant faktines sklypų ribas natūroje, nevertinant, ar jos atitinka privatizacijos dokumentų. Šiems matavimams taikomi reikalavimai - sklypo forma ir linijų ilgiai gali kisti "nežymiai", neaprašant šios sąvokos reikšmės ir paliekant kiekvienam dokumentus rengiančiam ir tikrinančiam asmeniui į valias interpretuoti šį teiginį bei ploto skirtumas turi tenkinti kadastro nuostatų 1-o priedo leistinumus.

Pažymėtina, kad pagal esamą tvarką, jei aukščiau minimas faktinis naudojimas netenkina aprašytų reikalavimų (plotas ir "nežymus" formos pokytis), žemėtvarkos skyrius, nesiima nustatinėti teritorijų planavimo dokumentuose pažeidimų, o vis dėlto juos nustatčius, inicijuoti teritorijų planavimo dokumentų, kurių organizatorius iki 2010 m. birželio 30 d. – apskrities viršininkas ar nuo 2010 m. liepos 1 d. – Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas žemėtvarkos skyriaus vadovas, patikslinimą, o kitu atveju apie nustatytus pažeidimus (neatitikimus) **informuoti** teritorijų planavimo dokumentų organizatorių. t.y. nesiima jokių veiksmų susidariusiai situacijai spręsti bei reikalauti arba faktinį naudojimą keisti pagal interpretuojamą planą (nes kol nėra matavimų, nėra ir motyvų pagrindimo), arba sodo savininkui savo lėšomis atlikti planavimo dokumento pertvarkymą, kuriam įsigaliojus - pakartotinai turėtų atlikti kadastrinius matavimus.

Pradėjus kadastrinių permatavimų arba tikslinimo procesą paaiškėja, kad bendrijos pirmininkas turi vieną planą, savivaldybėje kitas, rajoninis NŽT žemėtvarkos skyrius vadovaujasi savo trečiu variantu, o teismui Registrų Centras pateikia ketvirtą. Iš jų nei vienas plano variantas nėra registruotas jokiam registre, dėl ko juridškai nei vieno negalima traktuoti kaip dokumento. Teismui paprašius, Registrų Centras teikia vieną iš bendrijos žemėtvarkos planų variantų, deja, bendrijos pirmininkui paprašius, tas pats centras teikia tik šio plano Kadastro blokų žemėlapių ištraukas - schemas, absoliučiai be jokių koordinačių ir iškraipymų, kurie įregistruoti Kadastro žemėlapyje, be informacijos, kuriems sklypams atlikti patikslinti kadastriniai matavimai, kurie suformuoti pagal preliminarinius matavimus

Šiandien valstybėje sukurtas galingas turto ir žemėtvarkos valdymo ir apskaitos institucijų nuolat kintantis ir tobulinamas konglomeratas; Registrų centras su kadastro žemėlapiu, GIS – georeferencinė informacijos sistema, ŽPDRIS – žemės planavimo dokumentų registracijos informacinė sistema, TPDRIS – teritorijų planavimo dokumentų registracijos informacijos sistema, Valstybės Žemės fondas, begalė savivaldybių, miškų ir saugomų teritorijų, vandens telkinių ir kitokių registrų. Registrų centras į savo rankas perima vis daugiau kadastrinių matavimų vykdymo

paslaugų, išstumdamas privačius matininkus. *Deja, šio galingai plėtojamo proceso rezultatas sodininkų bendrijoms katastrofiškas, kadangi šiandien mūsų bendrijų žemėtvarkos planai nei viename registre nėra registruoti.* Ar galima šiuos planus vadinti dokumentais-vargu? Padorioje įstaigoje kiekvienas eilinis raštas yra registruojamas. *Valstybė dėl nesuvokiamų tyčinių ar netyčinių priežasčių, nerado reikalo įregistruoti ir saugoti patikslintus sodininkų bendrijų privatizacijos žemėtvarkos planus, kuriais vadovaujantis išpardavė žemę!?*

Jei būtų laiko, galima būtų padiskutuoti, kaip visa šita sistema skirta registracijai, bet keistai ne viską registruojanti, buvo sukurta ir toliau „tobulinama“ mūsų asmeniniais pinigėliais, daugeliui net nesusivokus. Dabar galinga sistema nori „valgyti“, ją kažkas turi išlaikyti, tad gerbiamieji esate verčiami mokėti už antrą kartą keistai atliekamus „tikslinamuosius“ kadastrinius matavimus. Neatmestina, kad greit reikės tvarkyti naujai išvirtą žemėtvarkos jovalą, vėl ruošti naujus bendrijų teritorijų planus, atstatinėti iškraipytus kelius, eilinį kartą viską perregistruoti.

*Kas galėtų paneigti, kad tokia situacija susidarė neplaningai, kadangi valstybė vienai institucijai Nacionalinei Žemės Tarnybai suteikė ir teisės aktų rengimo, ir jų vykdymo, ir kontrolės, ir skundų dėl savo sprendimų tyrimo funkcijas, ir atstovauti Valstybę teisiniuose procesuose.*

Kauno susivienijimo "Sodai" sodininkų bendrijų pirmininkų konferencija, vykusį 2013-05-25 d., priėmė nutarimą kreiptis į Seimo Aplinkos komitetą, Aplinkos ir Žemės Ūkio ministrus su prašymu sudaryti tarpžinybinę darbo grupę sodininkų bendrijų valstybinės tolesnio vystymo strategijos suformavimui ir kitų klausimų aptarimui. Seimo Aplinkos komiteto ir Aplinkos ministro bendru sutarimu, Aplinkos ministras Valentinas Mazuronis 2013-06-20 savo įsakymu Nr. D1-453 sudarė "Tarpžinybinę darbo grupę sodininkų bendrijoms aktualiems klausimams išnagrinėti ir spręsti".

Darbo grupė baigė savo darbą lapkričio 22 d. pasirašydama eilę paruoštų dokumentų. Kauno susivienijimas „Sodai“ pasirašė šios darbo grupės išvadas su pastabomis. 2013 lapkričio 30 dieną, Kauno rajono savivaldybės salė sunkiai sutalpino per šimtą Kauno regiono sodininkų bendrijų pirmininkų, gausų kviestų svečių būrį. Svarstyme dalyvavo Seimo narys Rokas Žilinskas, Žemės Ūkio viceministras Rytis Šatkauskas, ŽŪM Žemės ir išteklių departamento direktoriaus pavaduotoja Aušra Kalantaitė, NŽT Kauno žemėtvarkos tarnybos vedėjas Vytas Daubaras, eilė Kauno rajono savivaldybės atsakingų vadovų, Lietuvos Matininkų asociacijos atstovai ir kiti. Šio sambūrio pagrindinis svarstomas klausimas buvo šios darbo grupės pateiktų išvadų aptarimas.

Kauno sodininkų požiūriu darbo grupės išvadose teigiamai vertintini sekantys rezultatai.

1. Po svarstymų tapo akivaizdu, kad mūsų keliamos sodininkų bendrijų planų registravimo ir jų nekorėgavimo, pradėjus ydingą kadastrinių matavimų bei jų rezultatų registraciją Registro Kadastro žemėlapyje procesą, nesilaikant

žemėtvarkos plano duomenų, pasekmės yra tokios sunkios, kad nei viena institucija nesugeba pateikti priimtino sprendimo varianto, kaip suderinti iškraipytų sodininkų bendrijų žemėtvarkos planų ir kadastro žemėlapiu duomenis.

2. Atsižvelgta į praeitos mūsų konferencijos siūlymą ir išvadose pasiūlyta Vyriausybei įpareigoti savivaldybes realiai pradėti bent dalinį bendrijų vidaus kelių perėmimo proceso inventorizaciją ir kitus paruošiamuosius darbus. Aplinkos ir Žemės Ūkio ministerijoms pasiūlyta paruošti vidaus kelių perdavimo savivaldybėms metodinius išaiškinimus.
3. Pateikta svarstymui Sodininkų Bendrijų įstatymo pataisa, įteisinanti sodininkų bendrijas kaip sudedamąją gyvenamosios teritorijos dalį. Tai pakeistų iš esmės mūsų dviprasmišką santykį su savivaldybėmis ir galimybę naudotis įvairiais finansavimo fondais.
4. Eilinį kartą teikiamas Teritorijų Administravimo įstatymo pataisų projektas dėl sodininkų bendrijų teritorijų ribų žymėjimo kadastro žemėlapyje.
5. Pritarta mūsų reikalavimui į sklypelių registracijos pažymėjimus gražinti įrašą apie priklausymą konkrečiai bendrijai.
6. Teikiamas NŽT įsipareigojimas, kad kadastro nuostatų pakeitimo projekte bus gražinta teisė bendrijos atstovui dalyvauti kadastrinių matavimų procese kvietinio asmens statusu.

Svarbiausias išvadų neigiamas akcentas, *kad „Neapibrėžtas sodininkų bendrijų teisinis statusas, nėra nuoseklios mėgėjų sodų teritorijų vystymosi strategijos dėl šių teritorijų tolesnio vystymo ir aplinkos formavimo“*. Išvadose pirma kartą viešai konstatuota, kad iš 1800 valstybėje esančių sodininkų bendrijų net 423 bendrijų registracija nebegaliojanti Juridinių asmenų registre. Nekilnojamojo turto registre iš 6437 ha. bendro naudojimo žemės net 99% naudojama be žemės nuomos sutarčių. Tiksliau, tik 58,92 ha (iš kurių 50,94 ha sudaro Kauno susivienijimui priklausančios bendrijos, Vilniaus susivienijimui – 5,60ha.) yra pilnai užbaigtas įteisinimas. Paašškėjo paradoksas tame, kad ir šių bendrijų sklypai nėra užnešti kadastro žemėlapyje!

Neigiamai vertintini rezultatai pateikti Kauno susivienijimo „Sodai“ pridedamosiose pastabose, pasirašant darbo grupės išvadas.

1. Vienas iš pagrindinių mūsų prašymų suformuoti aiškia valstybės ilgalaikę sodininkų bendrijų vystymo strategiją, kuria remiantis galima būtų ruošti nesiblaškant esmines įstatymų pataisas, išvadose pripažintas kaip persunkus šiai darbo grupei.
2. Esminis klausimas dėl sodininkų bendrijų žemėtvarkos planų registravimo ir aiškaus statuso pripažinimo ar koregavimo po ilgų svarstymų kaip „karšta bulvė“ permesta savivaldybėms, kurios tikrai neturi jokių galimybių vienos išnarplioti taip suveltą besibaigiantį procesą.

3. Kauno susivienijimo „Sodai“ prašymas darbo grupėje svarstyti ir spręsti, dėl daugumos savivaldybių vietinių rinkliavų už komunalinių atliekų tvarkymo nuostatų prieštaravimo LR Vyriausio Administracinio teismo 2013-01-22 d. Nutarčiai ir LR Konstitucijos nuostatomis dėl daugkartinio rinkliavos taikymo tam pačiam asmeniui be pasirinkimo galimybės mokėti pagal faktiškai suteiktos paslaugos dydį, liko po svarstymo be sprendimo.
4. Kauno susivienijimo „Sodai“ teiktas prašymas teritorijų planavimo įstatymo 34 straipsnio 2 d. 2 dalį papildyti nuostata, kad, dėl begalinių nesusipratimų, mėgėjų sodų teritorijų planavimo priežiūra būtų iš NŽT perduota Valstybinei Teritorijų Planavimo ir Statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos liko iš viso nenagrinėtas.

Išryškėjo naujos problemos.

1. Sodininkų Bendrijų įstatymo 15str. 15 punkto suteikta išimtinė teisė bendrijai spręsti savo teritorijos planavimą ir tvarkymą, žemėtvarkininkų laikoma niekine remiantis poįstatyminių aktu Kadastro Nuostatais. Deja, kol kas NŽT ruošiant naujas Kadastro Nuostatų pataisas aiškių įsipareigojimų šiuo klausimu neišsakė.
2. Sodininkų Bendrijų įstatymo 2 str. 2 punkto likimas toks pat, kadangi žemėtvarkininkai sau suteikė teisę atliekant kadastrinius matavimus, nustačius neteisingai paskaičiuotą sklypelio plotą ne koreguoti jo dimensiją, bet keičiamos jo ribos, t.y. formuojamas sklypas ne pagal patvirtintą bendrijos planą ir net nedalyvaujant bendrijos atstovui.
3. Du metai Seimo nario Roko Žilinsko važinėjimų po sodininkų bendrijas, aiškinantis daugybę raštų ir paklausimų rašinėjimas į ministerijas ir kitas instancijas rezultatas tik tas, kad paaiškėjo mastas teisinio nihilizmo ir kitokios betvarkės. Bandymai ją pajudinti vieno Seimo nario jėgoms yra nepajudinama siena. Jo asmeninių pastangų dėka per kelis metus pavyko pilnai užbaigti ir įregistruoti registre tik du sklypus, kurių ribos atitinka privatizacijai paruoštus patikslintus bendrijų žemėtvarkos planus.

Po dviejų valandų diskusijų konferencijoje Kaune iš esmės niekas nepaaiškėjo. Pasisakė visi kviesti svečiai išskyrus svarbiausiąjį NŽT Kauno žemėtvarkos skyriaus vedėją Vytautą Daubarą. Matomai, problemos sprendimo kol kas jis nežino ir vadovavosi auksine taisykle, nežinai ką pasakyti geriau patylėti. Kas, kada ir kaip spręst sodininkų bendrijų patikslintų privatizacijai žemėtvarkos planų problemas, jų registravimą ir įteisinimą, kol kas žino tik dievulis. Deja, be šių sprendimų apie sodininkų bendrijų vidaus kelių perdavimo normalų procesą, galima kalbėti tik jumoro forma. Beje, stebina tai, kad konferencijoje žemėtvarkininkų problemų tvarkant bendrijų planus permetimas savivaldybei, buvo tylomis sutiktas Kauno savivaldybės administracijos atstovų. Ar tai reiškia sutikimą? Ar tai reiškia taktiką, kad gali būti skiriami bet kokie įpareigojimai savivaldybei, bet ji darys tik tai, ką ji skaito reikalinga, o dėl viso kitko nemato reikalo net vargintis ir diskutuoti?

Deja, tokia taktika pas mus šiandien populiari – suėjus terminui paaiškinti, kad tai ne jų darbas, nebuvo pinigų ar kažkas nepateikė kažko. O gal vėl bus pasakyta - sodininkai neturi tvarkingų, kažkokiame registre įregistruotų planų?

Kol kas tenka pasitenkinti viceministro Ryčio Šatkausko ir Kauno mero pavaduotojo Antano Makarevičiaus užtikrinimu, kad jie imsisi šių problemų ir tikrai padės. Ar pakaks Darbiečiams ryžto ir jėgų bandyti priimti ir įgyvendinti sunkų politinį sprendimą, parodys ateinantys metai. Seimo narys Rokas Žilinskas, kuris per keletą metų geriausiai įsigilinęs į šias žemėtvarkos vingių painiavas, nuoširdžiai teuztikrino, „Kaip ir iki šiol padėsiu kiek galėsiu“. Matomai jis jau suprato savo ir sistemos koregavimo galimybes.

Kol kas, žemėtvarkos pūlinys sodininkų bendrijose vystosi. Kadastrinius matavimus ribų „patikslinimus“ žemėtvarkininkai toliau energingai įvairiais būdais skatina. Jų rezultatai toliau registruojami Registre Kadastro žemėlapyje. Ar jie atitinka kokius nors planavimo dokumentus niekam neįdomu. Į sodininkų ir Seimo kontrolieriaus Romo Valentukevičiaus pastabas visiems nuspjaut. Kontrolieriaus tyrimo Nr. 4D-2012/1-1054 išvadose nedviprasmiškai konstatuota; „Teisinės normos praktiškai nenustato jokios atsakomybės už tyčines arba netyčines klaidas, padarytas nekilnojamojo turto ir žemės sklypų formavimo ir kadastrinių matavimų proceso metu. Kaip parodė žemės nuosavybės teisių atkūrimo, privačios žemės perleidimo, žemės sklypų padalinimo praktika, atsakomybės nebuvimas sudarė prielaidas teisės aktų ir profesinės etikos pažeidimams ir piktnaudžiavimui“. Kam Seimo kontrolieriai rašo tyrimų išvadas?

Matininkų įstatymo projektas paruoštas ir užregistruotas Seimo sekretoriato 2005 m. birželio 14 d. turėjo įsigaliooti 2006 m. sausio 1 d.. Kokia jėga ir kiek laiko laikys jį stalčiuose. Greit jau 2014m. sausio 1d..

Matininko įgaliojimų ir atsakomybės teisinis apibrėžimas užbaigtų nekilnojamojo turto administravimo sistemos teisėkūros procesą ir užtikrintų atsakomybę visuose nekilnojamojo turto formavimo ir nekilnojamojo turto disponavimo teisių nustatymo ir įregistravimo nekilnojamojo turto kadastre ir registre grandyse. Valstybė, turėdama konstitucinį įsipareigojimą ginti ir saugoti nuosavybės teises, privalo užtikrinti visų šiame procese dalyvaujančių grandžių pareigas ir atsakomybę ir ginti suinteresuotų šalių interesus.

Atsakomybės nustatymas visose nekilnojamojo turto formavimo ir įteisinimo grandyse būtų prielaida korupcijos ir taip vadinamų „teisėtų“, bet neetiškų, sandorių prevencijai. Šiuo metu apskričių funkcijų perėmėjas Nacionalinė Žemės Tarnyba tiesiogiai valdo visą žemės nuosavybės teisių atkūrimo grandinę, išskyrus žemės nuosavybės įregistravimą nekilnojamojo turto registre, t.y. tiesiogiai dalyvauja ir tvirtina žemėtvarkos projektus, valdo finansus, užsako darbus matininkams, juos

kontroliuoja ir priima iš jų darbo rezultatus, priima sprendimus dėl nuosavybės teisių atkūrimo. Tokia teisinė aplinka sudaro sąlygas ne visada skaidriems ir atsakingiems tiek matininkų, tiek jų darbą kontroliuojančių institucijų veiksams.

Pagal Sodininkų Bendrijų įstatymą sodininkų bendrija yra konkreti teritorija, registruota valstybės Registre ir turinti išimtinę teisę savo teritorijos planavimo, priežiūros, užstatymo, infrastruktūros plėtros ir pardavimo klausimus. Deja, žemėtvarkos valdininkų ydingas kitų poįstatyminių teisės aktų taikymas sodiečiams paliko tik čigonų taborų statusą ir teises. Skiriamės nuo šių taborų tik tuo, kad vykdėme valstybinės ir privatizuotos žemės mokesčių prievolę, mokame išpustas atliekų tvarkymo rinkliavas, bandome registruoti ir keistai perregistruoti savo turtą registruose, savo lėšomis remontuojame ir prižiūrime valstybinėje žemėje kelius, kurie būdami valstybinėje žemėje, kaip ir pati žemė faktiškai yra valstybės nuosavybė, kaip juridiniai asmenys verčiami vesti mums nereikalingą buhalterinę apskaitą pagal Buhalterinės Apskaitos įstatymą vien tik tam, kad būtų galimybė valstybinei mokesčių inspekcijai reikalauti mokesčių ir baudų. Per 20 metų vienintelis laimėjimas, kad pavyko atsikratyti absurdiška Elektros tinklų priklausomybė.

Žemėtvarkos valdininkai ribas mūsų teritorijose kilnoja kaip šeimininkė savo virtuvėje mazgotes. Už tų kilnojimų perregistravimus jau sumokėjome dešimtis kartų didesnes sumas nei už perkamą žemę. Už savo asmeninį 7,47 arų sklypą, kurio nominali vertė 1996 metais buvo 235 lt., sumokėjau valstybei 170,10 lt., bet tuometinis geodezinis bendrijos žemėtvarkos plano parengimas su derinimais ir įregistravimu suvalgė apie 210 lt.. 2002 metais aplinkinės bendrijos ribos patikslinti kadastriniai matavimai, kurie nustatė, kad bendrijos tvora tiksliai atitinka plane esančių posūkių taškų koordinatas, atėmė dar 100 lt.. Už sklypelio naujus kadastrinius matavimus pernai užsiprašė 700 lt.. Pasiunčiau..... nes supratau, kad nesant registruoto galiojančio bendrijos plano, tai „pinigai išmesti į balą“. Betgi dauguma pensininkų tiki matavimų galia ir moka.

Mums žaismingai siūloma matuotis, susimokėti, pasiruošti kadastro bylas nesant įteisintų bendrijų žemėtvarkos planų. Dabar siūlomas naujas žaidimas skubėti ruošti vidaus kelių formavimą, matavimus ir jų kadastrines bylas registruoti registre. Masalas, kad kada nors savivaldybės turės lėšų ir juos perims iš bendrijų. Po to neišvengiamai seks pasiūlymas naujai rengti naujus bendrijų teritorijų žemėtvarkos planus su teismų karuselėmis, nes reikės atstatinėti iškraipymus. Viso to tikrai reikės, nes tai bus būtina įgyvendinti kuriamoms GIS, ŽPDRIS, TPDRIS sistemoms. Anksčiau ar vėliau priemiestinėms bendrijoms teks skaudžiai susidurti su detaliuoju rajonų teritorijų planavimu. Kaip sakoma, duok Dieve, kad aš būčiau neteisis.

Mūsų valstybėje 220 000 sodininkų sklypų. Padauginkime iš visų prievartaujamų matavimų, registravimų ir perregistravimų kaštų. Nenustebkite, gausis ne vienas šimtas milijonų. ***Ką mes pirkome iš valstybės? Sklypelius poilsui ir rekreacijai už nominalią kainą, ar amžinas prievoles mokėti dešimteriopai didesnes sumas už biurokratinis žaidimus? Kam tai naudinga?***

Nuotakai pataisyti, sodiečiams palinkėsiu ramių, gerų Naujųjų Metų ir kad bent per šventes pamirštumėme apie brangią ir ne labai mielą Lietuvišką žemėtvarką ir jos grimasas.

Kauno susivienijimo „Sodai“ pirmininkas  
Romualdas Šeštakauskas.